

ZADBAJ O NASZYCH LATAJĄCYCH PRZYJACIÓŁ... CO ROBIĆ GDY ...

 spadło gniazdo. W zależności od pory roku działania będą różne. W okresie od odlotu do przylotu bocianów gniazdo można usunąć, a na jego miejscu zainstalować solidną podstawę z nałożeniem na nią trochę gałęzi i siana, tak aby przypominała wyglądem gniazdo bocianie. Jeżeli jest to gniazdo z jajami lub młodymi, które szczęśliwie przetrwały upadek należy możliwie szybko zainstalować w pobliżu zastępcze gniazdo, włożyć do niego jaja lub młode, a wtedy istnieje duże prawdopodobieństwo, że rodzice podejmą dalej swoje obowiązki.

4 **gałęzie zarastają dołot do gniazda.** Należy je obciąć, tak aby dołot ptaków był możliwy. W wielu przypadkach cenna może być pomoc straży pożarnej, która w ramach ćwiczeń powinna co jakiś czas uruchamiać wysuwane drabiny.

 młody ptak wypadł z gniazda. Najczęściej jest to dowodem choroby młodego ptaka i wynoszenie go do gniazda zwykle nie przynosi efektu, bo dorosłe ptaki i tak zaraz go znowu wyrzucą. Można to zrobić po pewnym czasie, kiedy odkarmi się ptaka i nabierze on nieco siły. Do karmienia można polecić dżdżownicę, małe ryby, myszy lub norniki, ewentualnie surowe mięso. W takich przypadkach celowy jest kontakt z lekarzem weterynarii.

 znajdujemy ptaka rannego lub chorego. Podjęte działania będą zależne od stanu ptaka i w takich wypadkach niezbędny jest kontakt z lekarzem weterynarii.

 ptak pozostał na zimę. Jest to zjawisko naturalne, choć jego przyczyny są z reguły trudne do ustalenia. Niekiedy zimujące ptaki są cały czas w dobrej kondycji i nie wymagają pomocy człowieka. Jeżeli jest to ptak osłabiony to należy podjąć zabiegi opisane wyżej.

 po przylocie ptaków nastąpił nawrót zimy. Jest to zjawisko naturalne i bociany napotykalają na takie niespodziewane załamania pogody od tysięcy lat. Nie wydaje się, aby pomoc ze strony ludzi była celowa i możliwa. Jeżeli jednak jakiś ptak będzie wykazywał oznaki osłabienia to należy podjąć działania jak w przypadku znalezienia ptaka rannego lub chorego.

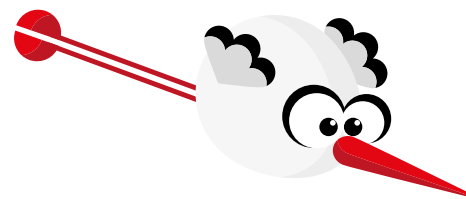
Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna

ul. Malmeda 6, 15-440 Białystok
tel. 85 653 77 97

www.podlaskieit.pl
www.odkryjpodlaskie.pl
www.bocian.podlaskieit.pl

PODLASKIE BOCIANI RAJ

na Listę Świtowego Dziedzictwa Narodowego, Narwiański - jest to jeden z największych obszarów mokradłowych w Europie, ze względu na liczne rozlewiska nazywany często „Polską Amazonią”, Biebrzański - największy park narodowy w Polsce będący rajem dla ornitologów i ostoją łosia, Wigierski z zespołem jezior stanowiących jeden z najciekawszych i bezcennych krajobrazów w Polsce.

Bocian biały *Ciconia ciconia* jest gatunkiem chronionym na mocy Ustawy o Ochronie Przyrody, Konwencji: Bońskiej, Berneńskiej, Ramsarskiej, a także wymienianym w Dyrektywie Ptasiej Unii Europejskiej jako gatunek zagrożony.

Tereny południowo-wschodniej Polski uchodzą za największe skupisko bocianów w całej Europie, z kulminacją we wsi Pentowo koło Tykocina, gdzie tylko w jednej zagrodzie mieszka ponad dwadzieścia bocianich rodzin.

Licznie występujące kolonie bocianie, wpisane w krajobraz Podlasia, stały się głównym powodem powstania w tym regionie szlaku rowerowego. Jego inicjatorami było Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków i EKOTON sp. z o.o. Podlaski Szlak Bociani łączy najpiękniejsze i najcenniejsze tereny województwa podlaskiego oraz przechodzi przez 4 parki narodowe województwa podlaskiego: Białowiecki - Kraina Żubra i najstarszy park narodowy wpisany

Jest to najdłuższy znakowany szlak rowerowy w regionie liczący 412,5 km.

Od Białowieży do Stańczyk turystów prowadzi sieć tablic informacyjnych, drogowskazów i znaków opatrzonych logo Podlaskiego Szlaku Bocianiego. Dzięki nim wycieczka rowerowa jest łatwa i przyjemna. Turysta może wybrać dowolny fragment szlaku oraz ulubioną formę aktywnego wypoczynku. Oprócz roweru może poruszać się kajakiem, tratwą, łodzią pływającą lub pieszo np. z kijkami Nordic Walking.

Szlak otrzymał od Polskiej Organizacji Turystycznej certyfikat turystycznego produktu 2003 roku. Jego głównym celem jest ochrona bociana białego oraz rozpowszechnianie zasad zrównoważonego rozwoju gospodarczego.

EUROPEJSKA WIEŚ BOCIANIA

W województwie Podlaskim, niedaleko Tykocina znajduje się niewielka miejscowość o nazwie Pentowo. Składa się ona zaledwie z jednego gospodarstwa, w skład którego wchodzi malowniczy dworek szlachecki z budynkami gospodarczymi, będący od ponad stu lat własnością rodziny Toczyńskich.

Atrakcyjność wsi

mowe, dlatego możliwe jest wyżywienie tak licznie występujących tu bocianów.

Dzięki dwóm wieżom powstałym na terenie Pentowa miłośnicy przyrody mogą obserwować zarówno żerowiska bocianie, jak i ich gniazda. Dodatkową atrakcją jest „Bociania Galeria”, która oferuje pamiątki, pocztówki i wydawnictwa przyrodnicze. Dzięki występowaniu tutaj jednej z największych w Polsce kolonii bociana białego, stało się ono atrakcyjnym terenem zarówno przyrodniczym, jak i edukacyjnym.

Ze względu na dużą liczebność bocianów białych na terenie Pentowa, w 2001 roku niemiecka Fundacja Europejskiego Dziedzictwa Przyrody EURONATUR przyznała wsi tytuł „Europejskiej Wsi Bocianiej”. Wyróżnienie to jest przyznawane od 1994 roku, a w każdym kraju może je otrzymać tylko jedno miejsce.

POZNAJ BOCIANA W PODLASKIM... NA DWÓCH KÓŁKACH... A DOWIESZ SIĘ, ŻE:

 ... **bocian ma charakterystyczne długie czerwone nogi, białe upierzenie z czarnymi lotkami, długą szyję oraz czerwony dziób.** Stojący bocian biały mierzy około 80 cm. Masa ciała dorosłego ptaka wynosi od 2,7 do 4,5 kg, a rozpiętość skrzydeł dochodzi do 2 m.

 ... **potężne, długie i szerokie skrzydła bociana umożliwiają mu lot bez większych strat energii wykorzystując wznoszące się ciepłe strumienie powietrza.** Bocian szybuje w ciepłych prądach powietrznych to raz wzlatując to opadając, by ponownie wzlecieć wraz z ciepłą masą powietrza. Wody Morza Śródziemnego nie oddadzą tyle ciepła co lądy afrykańskie i bałkańskie, dlatego bociany lecą nad lądami, mimo że podróż taką trasą trwa dłużej, ale za to wymaga od nich znacznie mniejszego wysiłku.

 ... **bocian nie potrafi śpiewać.** Krtka dolna (narząd głosowy ptaków) jest u bociana uwsteczniona do tego stopnia, że nie wytwarza dźwięku. Bocian jedynie cicho świszczy wypuszczając powietrze przez tchawicę lub klekocze dziobem.

 ... **bocian zlatując do gniazda wita się określonym dla danej pary ceremoniałem.** Składa się z gestów głową, szyją i skrzydłami oraz odpowiedniego klekotu i świstu. Rytuał ten służy rozpoznaniu się oraz wytlumieniu wzajemnej agresji skierowanej do ewentualnych intruzów.

 ... **bociany posiadając 4 pisklęta muszą dostarczyć im ok. 3 kg pożywienia dziennie.** W pierwszych dniach życia młode bociany odżywiane są głównie dżdżownicami,

mi, później bardziej urozmaiconym pokarmem. Dorosłe bociany muszą zatem sporo czasu poświęcać na polowania i często żerują nawet 10 godzin dziennie.

 ... **młode bociany uczą się pewnych zachowań od swoich rodziców.** Pisklęta w swym dorosłym życiu powielają zachowania rodziców takie jak: sposób porozumiewania się czy sposób budowania gniazda. Dlatego bocian, który wychował się w gnieździe na dachu swoje własne gniazdo również będzie próbował zbudować na dachu.

 ... **najstarszy zaobrzczkowany bocian żyjący na wolności miał 33 lata.** Odnotowano również starszego bociana, który dożył 35 lat, jednak ten żył w niewoli.

 ... **bociany w wierzeniach słowiańskich i w obecnej kulturze folklorystycznej przynoszą szczęście gospodarzom, u których założyły gniazdo.** Starożytny grecki filozof i matematyk Pitagoras wierzył natomiast, że w bocianach przebywają dusze umarłych poetów. W świecie arabskim nadal wierzy się, że Ci którzy za życia nie odbyli pielgrzymki do Mekki po śmierci pielgrzymują w ciałach bocianów. Stąd bociany zawsze cieszyły się przychylnością człowieka i objęte były ochroną.

31 maja w Polsce i na świecie obchodzony jest jako Dzień Bociana Białego.